

Številka: 00701-9/2022-UN/89

Ljubljana, 28. oktober 2022

GENERALNI SEKRETARIAT VLADE
REPUBLIKE SLOVENIJE

Gp.gs@gov.si

ZADEVA: Predlog stališča Vlade Republike Slovenije do Mnenja Državnega sveta k Devetemu poročilu Vlade Republike Slovenije o položaju romske skupnosti v Sloveniji – predlog za obravnavo

1. Predlog sklepov vlade:

Na podlagi 21. člena Zakona o Vladi Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 24/05 – uradno prečiščeno besedilo, 109/08, 38/10-ZUKN, 8/12, 21/13, 47/13-ZDU-1G, 65/14 in 55/17) je Vlada Republike Slovenije na ____seji dne _____ sprejela naslednji sklep:

Vlada Republike Slovenije je sprejela stališče do Mnenja Državnega sveta k Devetemu poročilu Vlade Republike Slovenije o položaju romske skupnosti v Sloveniji in ga pošlje Državnemu zboru.

Barbara Kolenko Helbl
generalna sekretarka vlade

Priloga:

- stališče Vlade Republike Slovenije do Mnenja Državnega sveta k Devetemu poročilu Vlade Republike Slovenije o položaju romske skupnosti v Sloveniji.

Sklep prejmejo:

- Državni zbor Republike Slovenije,
- Državni svet Republike Slovenije,
- ministrstva in vladne službe.

2. Predlog za obravnavo predloga zakona po nujnem ali skrajšanem postopku v državnem zboru z obrazložitvijo razlogov:

/

3.a Osebe, odgovorne za strokovno pripravo in usklajenost gradiva:

Mag. Stanko Baluh, direktor Urada Vlade RS za narodnosti,
Maja Mamlič, podsekretarka v Uradu Vlade RS za narodnosti.

3.b Zunanji strokovnjaki, ki so sodelovali pri pripravi dela ali celotnega gradiva:

/

4. Predstavniki vlade, ki bodo sodelovali pri delu državnega zbora:

Mag. Stanko Baluh, direktor Urada Vlade RS za narodnosti.

5. Kratek povzetek gradiva:

Gradivo vsebuje stališče Vlade Republike Slovenije do Mnenja Državnega sveta k Devetemu poročilu Vlade Republike Slovenije o položaju romske skupnosti v Sloveniji.

Vlada je proučila Mnenje Državnega sveta k Devetemu poročilu Vlade Republike Slovenije o položaju romske skupnosti v Sloveniji, ki ga je ta sprejel na svoji 55. seji dne 19. 10. 2022, in se odzvala z

določenimi pojasnili in odzivi na ugotovitve Državnega sveta. Vlada seznanja Državni zbor, da je 13. 10. 2022 že na novo imenovala člane Delovne skupine za obravnavo romske problematike, ki bo v skladu z Zakonom o romski skupnosti v Republiki Sloveniji (Uradni list RS, št. 33/07), Odlokom o ustanovitvi Delovne skupine za obravnavo romske problematike (Uradni list RS, št. 101/20) in poslovnikom delovne skupine nadaljevala delo, ki je bilo začeto v preteklem mandatu vlade. Glavna naloga tega vladnega delovnega telesa je v skladu z zakonom predvsem spremljanje izvajanja Nacionalnega programa ukrepov Vlade Republike Slovenije za Rome za obdobje 2021–2030, ki ga je vlada sprejela 23. 12. 2021 in se že izvaja. V aktualnem programu ukrepov so vključeni ukrepi na različnih vsebinskih področjih iz pristojnosti ministrstev in Urada Vlade RS za narodnosti, ki sovpadajo tudi z ugotovitvami in poudarki Državnega sveta v njegovem mnenju. Vladna delovna skupina bo ob ponovnem začetku dela izhajala tudi iz mnenja Državnega sveta in ga v največji možni meri pri svojem delu tudi upoštevala.

6. Presoja posledic za:

a)	javnofinančna sredstva nad 40.000 evrov v tekočem in naslednjih treh letih	NE
b)	usklajenost slovenskega pravnega reda s pravnim redom Evropske unije	NE
c)	administrativne posledice	NE
č)	gospodarstvo, zlasti mala in srednja podjetja ter konkurenčnost podjetij	NE
d)	okolje, vključno s prostorskimi in varstvenimi vidiki	NE
e)	socialno področje	NE
f)	dokumente razvojnega načrtovanja: <ul style="list-style-type: none"> – nacionalne dokumente razvojnega načrtovanja – razvojne politike na ravni programov po strukturi razvojne klasifikacije programskega proračuna – razvojne dokumente Evropske unije in mednarodnih organizacij 	NE

7.a Predstavitev ocene finančnih posledic nad 40.000 evrov:
(Samo, če izberete DA pod točko 6.a.)

I. Ocena finančnih posledic, ki niso načrtovane v sprejetem proračunu				
	Tekoče leto (t)	t + 1	t + 2	t + 3
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) prihodkov državnega proračuna				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) prihodkov občinskih proračunov				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) odhodkov državnega proračuna				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) odhodkov občinskih proračunov				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) obveznosti za druga javnofinančna sredstva				
II. Finančne posledice za državni proračun				
II.a Pravice porabe za izvedbo predlaganih rešitev so zagotovljene:				
Ime proračunskega uporabnika	Šifra in naziv ukrepa, projekta	Šifra in naziv proračunske postavke	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1

II.b Manjkajoče pravice porabe bodo zagotovljene s prerazporeditvijo:				
Ime proračunskega uporabnika	Šifra in naziv ukrepa, projekta	Šifra in naziv proračunske postavke	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1
SKUPAJ				
II.c Načrtovana nadomestitev zmanjšanih prihodkov in povečanih odhodkov proračuna:				
Novi prihodki		Znesek za tekoče leto (t)		Znesek za t + 1
SKUPAJ				
OBRAZLOŽITEV:				
I. Ocena finančnih posledic, ki niso načrtovane v sprejetem proračunu				
II. Finančne posledice za državni proračun				
II.a Pravice porabe za izvedbo predlaganih rešitev so zagotovljene:				
II.b Manjkajoče pravice porabe bodo zagotovljene s prerazporeditvijo:				
II.c Načrtovana nadomestitev zmanjšanih prihodkov in povečanih odhodkov proračuna:				
7.b Predstavitev ocene finančnih posledic pod 40.000 evrov: /				
8. Predstavitev sodelovanja z združenji občin:				
Vsebina predloženega predpisa vpliva na:			NE	
– pristojnost občin				
– delovanje občin				
– financiranje občin				
Predpis je bil poslan v mnenje:				
– Skupnosti občin Slovenije SOS: NE				
– Združenju občin Slovenije ZOS: NE				
– Združenju mestnih občin Slovenije ZMOS: NE				
9. Predstavitev sodelovanja javnosti:				
			NE	
10. Pri pripravi gradiva so bile upoštevane zahteve iz Resolucije o normativni dejavnosti:				
			NE	
11. Gradivo je uvrščeno v delovni program vlade:				
			NE	
mag. Stanko Baluh DIREKTOR				

PRILOGI:

- predlog sklepa vlade,
- stališče Vlade Republike Slovenije do Mnenja Državnega sveta k Devetemu poročilu Vlade Republike Slovenije o položaju romske skupnosti v Sloveniji.

PRILOGI

PREDLOG SKLEPA

Številka:

Datum:

Na podlagi 21. člena Zakona o Vladi Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 24/05 – uradno prečiščeno besedilo, 109/08, 38/10-ZUKN, 8/12, 21/13, 47/13-ZDU-1G, 65/14 in 55/17) je Vlada Republike Slovenije na _____ seji dne _____ sprejela naslednji

S K L E P

Vlada Republike Slovenije je sprejela stališče do Mnenja Državnega sveta k Devetemu poročilu Vlade Republike Slovenije o položaju romske skupnosti v Sloveniji in ga pošlje Državnemu zboru.

Barbara Kolenko Helbl
generalna sekretarka vlade

Sklep prejmejo:

- Državni zbor Republike Slovenije,
- Državni svet Republike Slovenije,
- ministrstva in vladne službe

STALIŠČE VLADE REPUBLIKE SLOVENIJE DO MNENJA DRŽAVNEGA SVETA K DEVETEMU POROČILU VLADE REPUBLIKE SLOVENIJE O POLOŽAJU ROMSKE SKUPNOSTI V SLOVENIJI

Državni svet je 19. oktobra 2022 sprejel *Mnenje k Devetemu poročilu Vlade Republike Slovenije o položaju romske skupnosti v Sloveniji*, št. 009-03-1/2022/6 (v nadaljnjem besedilu: mnenje Državnega sveta). Državni zbor je Vladi Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: Vlada RS) z dopisom z dne 20. oktober 2022, št. 009-04/22-5/4, naložil, da do mnenja Državnega sveta zavzame stališče.

Državni svet ocenjuje, da so se zgodili določeni premiki v integraciji romske skupnosti in izboljšanju njihovega položaja, da pa veliko težav še vedno ostaja na JV Slovenije, ki zasluži posebno pozornost. Državni svet izpostavlja tudi opozorila Sveta romske skupnosti, da je treba predstavnike romske skupnosti bolj vključevati v pripravo ukrepov in da se bolj upoštevajo tudi njihove pripombe glede vsebine in načina izvajanja ukrepov ter opozarja na pomen povezovanja in sodelovanja vseh deležnikov in pomen zagotavljanja sredstev za projekte na nacionalnem nivoju, ki morajo voditi h konkretnim in merljivim ciljem.

Vlada RS je proučila mnenje Državnega sveta in ugotavlja, da se je Državni svet dne 19. oktobra 2022 na svoji 55. seji seznanil z Devetim poročilom Vlade Republike Slovenije o položaju romske skupnosti v Sloveniji (v nadaljnjem besedilu: deveto poročilo vlade) in sprejel mnenje k poročilu. Vlada RS nadalje ugotavlja, da je bilo mnenje Državnega sveta pripravljeno na podlagi poročila Komisije Državnega sveta za državno ureditev, ki je deveto poročilo vlade obravnavala na svoji 79. seji dne 28. septembra 2022. Tako na seji Komisije za državno ureditev kot tudi na seji Državnega sveta so sodelovali vladni predstavniki, in sicer predstavnik Urada Vlade RS za narodnosti in predstavniki nekaterih pristojnih ministrstev, ki so predstavili poročilo vlade in podali podrobnejše informacije s posameznih področij iz poročila, ki se nanašajo na položaj romske skupnosti v Sloveniji.

Vlado RS veseli, da je Državni svet v svojem mnenju ocenil, da je vendarle prišlo do določenih premikov na bolje in da je bilo delovanje vladne Delovne skupine za obravnavo romske problematike dobro oziroma da je to delovanje še posebej pohvalil. Vlada RS tako z veseljem seznanja Državni zbor, da je dne 13. oktobra 2022 na novo imenovala člane Delovne skupine za obravnavo romske problematike, ki bo v skladu z Zakonom o romski skupnosti v Republiki Sloveniji (Uradni list RS, št. 33/07; v nadaljnjem besedilu: zakon), Odlok o ustanovitvi Delovne skupine za obravnavo romske problematike (Uradni list RS, št. 101/20) in poslovníkom delovne skupine nadaljevala delo, ki je bilo začeto v preteklem mandatu. To vladno delovno telo bo v tokratnem sklicu vodil državni sekretar v Kabinetu predsednika vlade dr. Anton Grizold, v njem pa bodo sodelovali predstavniki državnih organov (državni sekretarji nekaterih pristojnih ministrstev in direktor Urada Vlade RS za narodnosti), predstavniki nekaterih samoupravnih lokalnih skupnosti (župani občin Novo mesto, Kočevje, Ribnica in Črnomelj) in predstavniki Sveta romske skupnosti RS kot krovne organizacije romske skupnosti pri nas.

Vlada RS pojasnjuje, da je v skladu z zakonom glavna naloga vladne Delovne skupine za obravnavo romske problematike predvsem spremljanje izvajanja Nacionalnega programa ukrepov Vlade Republike Slovenije za Rome za obdobje 2021–2030 (v nadaljnjem besedilu: NPUR 2021–2030), ki ga je Vlada RS sprejela 23. decembra 2021 in se že izvaja. Vlada RS v zvezi z NPUR 2021–2030 poudarja, da so v aktualnem programu ukrepov vključeni ukrepi na vseh tistih vsebinskih področjih iz pristojnosti ministrstev in Urada Vlade RS za narodnosti, ki sovpadajo tudi z ugotovitvami in poudarki Državnega sveta v njegovem mnenju. Glede na navedeno Vlada RS Državni zbor seznanja, da bo ob ponovnem začetku dela Delovna skupina za obravnavo romske problematike izhajala tudi iz mnenja Državnega sveta in ga v največji možni meri pri svojem delu tudi upoštevala.

Ob navedenem pa Vlada RS poudarja, da so pristojnosti glede naslavljanja izzivov, povezanih z urejanjem položaja pripadnikov romske skupnosti, in zagotavljanja njihove enakosti, vključevanja v družbo in sodelovanja, v skladu z ustavo in veljavno zakonodajo razdeljene med državno in lokalno ravno. Na državni ravni je Vlada RS 23. decembra 2021, kot že navedeno, sprejela NPUR

2021–2030, ki je nastal skozi dolg proces sodelovanja s predstavniki romske skupnosti in vsemi relevantnimi institucijami in organizacijami, predvsem tistimi, ki delujejo v okoljih, kjer Romi živijo. Vlada RS se zaveda, da je na tem področju treba delovati čimbolj usklajeno in v sodelovanju ter da so učinki največji, če se ukrepi izvajajo komplementarno. Že priprava tega dokumenta je tako potekala koordinirano in v sodelovanju z vsemi pristojnimi ministrstvi in vladnimi službami, ki so nosilci ukrepov, saj gre za vladni program ukrepov.

Vlada RS nadalje pojasnjuje, da sprejeti NPUR 2021–2030 določa glavne cilje in ukrepe na prednostnih področjih v obdobju 2021–2030, ki bodo ključnim deležnikom (vključno s samo romsko skupnostjo) zagotovili najboljše možne pogoje, priložnosti in spodbude za izboljšanje kakovosti življenja Romov in razvoja skupnosti. Glavni dolgoročni cilj NPUR 2021–2030 sledi ciljem novega strateškega okvira EU za Rome »Unija enakosti: strateški okvir EU za enakost, vključevanje in udeležbo Romov« in je omogočiti in/ali pripomoči k dejanski enakosti, vključevanju in udeležbi Romov do leta 2030. Za doseganje tega dolgoročnega cilja so z NPUR 2021–2030 sprejeti ukrepi na področju izobraževanja, zaposlovanja, socialnega varstva in socialnega vključevanja, zdravja, bivanjskih razmer, vključevanja v kulturno življenje, izboljšanja varnosti v tistih naseljih in njihovi okolici, kjer večinsko živijo Romi in so razmere slabe, boja proti anticiganizmu in diskriminaciji ter z namenom krepitve izvajanja ukrepov v okoljih, kjer Romi živijo. Poseben poudarek je dan tudi krepitvi spremljanja izvajanja NPUR 2021–2030 skozi različne mehanizme: skozi vladno delovno telo, letna poročila vlade, preko koordinatorjev in kontaktnih oseb na pristojnih ministrstvih, Stanovanjskem skladu RS, Svetu romske skupnosti RS, preko koordinatorjev v občinah in skozi aktivnosti, ki se izvajajo v okviru projekta Nacionalna platforma za Rome, ki ga izvaja Urad Vlade RS za narodnosti (npr. oblikovanje mrež vseh institucij/posameznikov). Nosilci ukrepov so že ali pa še bodo ukrepe iz programa vključili v svoje strateške in programske dokumente in dejavnosti oziroma morajo v skladu z zakonom pripraviti svoje podrobne področne programe in zanje zagotoviti finančna sredstva. Nekateri ukrepi so že v samem NPUR 2021–2030 finančno ovrednoteni, za ostale ob pripravi to še ni bilo mogoče narediti, ampak je na nosilcih ukrepov, da sredstva za izvajanje ukrepov zagotovijo ter jih predvidijo v svojih programskih dokumentih. Sredstva za izvajanje ukrepov iz NPUR 2021–2030 se že črpajo ali pa se še bodo tako iz državnega proračuna kot tudi iz evropskih sredstev v okviru izvajanja evropske kohezijske politike. Kar se tiče merljivosti izvajanja ukrepov in doseganja ciljev, pa so v NPUR 2021–2030 pri vsakem cilju in spremljajočih ukrepih navedeni kazalniki spremljanja in do neke mere tudi kazalniki učinka, na podlagi katerih bodo pristojni nosilci ukrepov poročali o njihovi uspešnosti.

Poleg navedenega Vlada RS pojasnjuje, da je že večkrat opozorila, da če se želi doseči konkretne učinke na lokalni ravni, morajo ukrepe (v obliki strategije, programa ukrepov, akcijskega načrta, nabora ukrepov ali v kakšni drugi obliki) sprejeti tudi samoupravne lokalne skupnosti (v nadaljnjem besedilu: občine). Prav občine so namreč tiste, ki so skladno z veljavno zakonodajo za zagotavljanje potreb svojih prebivalcev (med katerimi so tudi Romi) dolžne opravljati številne naloge. Sprejem podrobnih področnih programov in ukrepov s strani občin je obveza že po zakonu. Dodatno k temu je Vlada RS 2. decembra 2021 sprejela sklep, s katerim je pozvala občine, kjer živi romska skupnost, k doslednemu uresničevanju njihovih obveznosti, to je k sprejemu podrobnih področnih programov in ukrepov.

Ob tem Vlada RS še posebej poudarja, da je vloga oziroma interes lokalne skupnosti, da se položaj pripadnikov romske skupnosti v lokalnem okolju ureja, izjemnega pomena, in še posebej, da je občina pri tem proaktivna ter da dejansko izvaja aktivnosti v ta namen. Povezava med NPUR 2021–2030 in lokalno ravno je vzpostavljena preko različnih oblik in mehanizmov, Urad Vlade RS za narodnosti in pristojna ministrstva pa občinam nudijo tudi konkretno podporo. Skozi projekt Nacionalna platforma za Rome imajo občine, ki bi potrebovale pomoč pri pripravi konkretnih in realnih lokalnih akcijskih načrtov za vključevanje pripadnikov romske skupnosti ali pri vzpostavljanju multidisciplinarnih oblik naslavljanja izzivov, še vedno možnost tesnega sodelovanja z Uradom Vlade RS za narodnosti in pristojnimi ministrstvi ter drugimi institucijami, vendar pa je pri tem ključno, da je interes za to izražen s strani občine. Do zdaj je nekaj občin na tak način že uspešno pripravilo in sprejelo svoj akcijski načrt, Vlada RS pa pozdravlja tudi napore vseh tistih občin, ki so k temu pristopile same in imajo na lokalni ravni oblikovano ter sprejeto

programsko vizijo za naslavljanje izzivov vključevanja pripadnikov romske skupnosti v svojem okolju.

Vlada RS nadalje pojasnjuje, da se občinam z evidentiranimi romskimi naselji od vključno leta 2021 dalje zagotavljajo tudi dodatna sredstva za sofinanciranje njihovih obveznosti, kar pomeni, da se občinam, ki imajo romska naselja, iz državnega proračuna za vsako proračunsko leto zagotovijo dodatna sredstva, saj imajo te višje stroške v primerjavi z ostalimi občinami. Dodatno financiranje občin z evidentiranimi romskimi naselji poteka nemoteno od leta 2021.

Vlada RS poudarja še izreden pomen povezovanja in sodelovanja med državnimi organi, občinami in drugimi institucijami ter organizacijami, ki delujejo v lokalnem okolju, ter romsko skupnostjo, saj se kar nekaj vladnih ukrepov izvaja (ali pa se šele bodo izvajali) v lokalnih okoljih, kjer Romi živijo. Za krepitev dialoga med vsemi deležniki (tako na lokalni kot nacionalni ravni ter med lokalno in nacionalno ravno) si zadnjih nekaj let prizadeva predvsem Urad Vlade RS za narodnosti skozi prej navedeni projekt (Nacionalna platforma za Rome), ki preko različnih dogodkov krepi dialog med vsemi deležniki in si prizadeva za čimboljši pretok jasnih in resničnih informacij ter za iskanje sinergij za doseganje čim večjega učinka ukrepov. Z aktivnostmi v okviru Nacionalne platforme za Rome se naslavlja tudi teme in izzivi, ki v preteklosti še niso bili naslovljeni in so izredno kompleksni ter (vsaj za zdaj) tudi v romski skupnosti še vedno niso jasno izpostavljeni in obsojeni. Tak izziv predstavlja npr. naslavljanje problematike zgodnjih in prisilnih porok oziroma vseh različnih oblik in poimenovanj v zvezi s temi pojavi, ki sicer niso značilni za vsa okolja, kjer Romi živijo, in prav tako niso omejeni samo na te skupnosti, vendarle pa so na terenu zaznani in zahtevajo tako ozaveščenost strokovnih delavcev vseh različnih institucij in organizacij, ki prihajajo v stik z romsko populacijo ter njihovo ustrezno ukrepanje, kot tudi ozaveščenost Romov o škodljivosti teh praks za posameznika in razvoj skupnosti.

Nazadnje Vlada RS še pojasnjuje, da se zaveda in kot zelo pomembno opozarja na potrebo po zagotovitvi pogojev in aktivnega prizadevanja na vseh straneh, da bi se vladni in lokalni ukrepi čimbolje povezovali in se dopolnjevali, saj bodo le tako dosežene sinergije in posledično tudi večji učinki v praksi. Za doseganje večjega napredka je ključno tudi večje izkoriščanje obstoječih možnosti s strani pripadnikov romske skupnosti. Pri tem Vlada RS pričakuje aktivno podporo predstavnikov romske skupnosti, še posebej Sveta romske skupnosti RS, zvez društev in predstavnikov romske skupnosti v občinskih svetih občin. Vsi ti predstavniki so bili v proces priprave NPUR 2021–2030 ves čas aktivno vključeni oziroma so jim bile zagotovljene vse možnosti za aktivno sodelovanje. Vlada RS pozdravlja tudi vse kritike in predloge, ki jih predstavniki romske skupnosti naslovijo na Vlado RS ali na posamezne pristojne organe, pojasnjuje pa, da ta mnenja in predloge potem pristojne strokovne službe proučijo, in jih, če so izvedljivi in sprejemljivi glede na veljavno ustavno in zakonodajno ureditev ter programske smernice, poskušajo v največji možni meri tudi upoštevati. Velikokrat pa pristojni organi ugotavljajo, da predlogi, ki jih podajajo Svet romske skupnosti RS in posamezne zveze društev ali posamezni predstavniki romske skupnosti, v večji meri ostajajo premalo konkretni in odražajo nepoznavanje vseh številnih možnosti, ki že obstajajo in so zagotovljene (tudi) za pripadnike romske skupnosti ter prispevajo k temu, da se posebej za pripadnike ene skupnosti ne vzpostavlja vzporeden sistem obravnave in podpore, saj to kvečjemu pripomore k še večji izključenosti iz družbe. Seveda pa Vlada RS ob tem opozarja, da kadar državni organi, nosilci javnih pooblastil in organi samoupravne lokalne skupnosti sprejemajo ali izdajajo predpise in druge splošne pravne akte, ki se nanašajo na položaj romske skupnosti, morajo v skladu z zakonom pridobiti predhodno mnenje Sveta romske skupnosti RS.